

voorzichtig men moet zijn. Sommigen zijn zoo ver gegaan en hebben het serum per os, als clysmata, en bij andere ziekten gegeven en constateerden met voldoening groot succes. Dergelijke therapeutische excessen kunnen buiten beschouwing blijven.

Maar om nog één voorbeeld te noemen van een *groot aantal* gevallen. WOODHEAD (*Brit. med. Journ.* 21 Sept. 1901) geeft aan:

Van 2503 patiënten beneden 5 jaren, waarbij de bacillen gevonden waren stierven *slechts* (ik cursiveer) 31.5 pCt. tegen 47.4 pCt. in het vóór-serum tijdperk.

Wanneer men nu zóó optimistisch is dat als *bewijs* voor de gunstige werking aan te nemen (they clearly show the efficacy of the antitoxin) dan valt daartegen niet te redeneeren. Ik moet dus als ADDISON'S criticus ontevreden blijven met den tegenwoordigen stand van zaken, maar ik twijfel er niet aan of het ijverig bacteriologisch navorschen zal meer licht brengen, hoewel m. i. waarschijnlijk in anderen zin dan: specifieke bacteriën en specifieke sera.

Winschoten, Nov. 1901.

E. J. BUNING.

L. S.

Prof. LOEFFLER uit Greifswald heeft mij gevraagd aan de Nederlandsche collega's het volgende verzoek te richten.

Door enkele schrijvers 1) wordt opgegeven dat mammacarcinoom verbeteren ja zelfs verdwijnen zou, indien de drager of draagster er van ziek werd aan intermittens.

Zijn er in Nederland geneeskundigen, welke een(e) patiënt(e) lijdende aan carcinoom (en vooral mammacarcinoom) waarbij intermittens optrad, hebben behandeld? Zagen zij als gevolg van deze complicatie verbetering of verdwijnen van dit carcinoom?

Met de toezending van observaties hierover zal zich zeer verplicht achten

Uw dienstw. collega

H. J. M. SCHOO.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — De tegenwoordige pokken-epidemie. Gevallen van pokken komen in Londen steeds af en toe voor. In 1900 kwamen 88 gevallen van pokken in Londen voor, waarvan 4 met doodelijken afloop,

1) Zie *Deutsche med. Woch.* 1901, n°. 42 „Eine neue Behandlungsmethode „des Carcinoms“ von F. LOEFFLER, waarvan een referaat in dit nummer voorkomt.